

Onderzoek

Iedereen kan bijdragen aan het verantwoord inzetten van technologie: zorgprofessionals, cliënten, managers, techneuten, beleidsmakers, et cetera. Maar wat kun je doen als je 'het goede' wil doen bij het ontwerp en gebruik van technologie voor mensen met een beperking?

Met dit onderzoek hebben we voorbeelden opgehaald van wat belangrijke waarden zijn. Ook is in kaart gebracht wat je kunt doen om rekening te houden met deze waarden bij het ontwerp/gebruik van een specifieke technologie in de gehandicaptenzorg, vanuit het perspectief van diverse mensen die (in)direct te maken hebben/krijgen met de betreffende technologie.

Over het onderzoek

- Workshops 'begeleidingsethiek' met gevarieerde groepen (zorgprofessionals, cliënten, managers, ICT'ers, ...)
- Belangrijke waarden bij het gebruik van een specifieke technologie in kaart gebracht, en wat je concreet kan doen om tot een 'waardenvol' gebruik te komen:
 - via het (her)ontwerpen van de technologie
 - via het (her)inrichten van de omgeving waarin de technologie wordt gebruikt
 - via het aanpassen van het gedrag van mensen die de technologie gebruiken of er mee te maken krijgen
- Er vonden 3 workshops plaats over de volgende werkelijke casussen:
 - de ontwikkeling van de Kookapp voor groepen
 - het gebruik van de SignaLeren app
 - het gebruik van sociale robot SARA
- We verzamelden kwalitatieve data van alle 26 workshopdeelnemers met behulp van vragenlijsten en observatie tijdens de 3 workshops.

Volledig artikel: ['Action Opportunities to Pursue Responsible Digital Care for People With Intellectual Disabilities: Qualitative Study.'](#) JMIR Mental Health, 2024, 11, e48147.

Nienke Siebelink, Kirstin van Dam, Dirk Lukkien, Brigitte Boon, Merlijn Smits en Agnes van der Poel

'Het goede' doen bij het ontwerp en gebruik van technologie voor mensen met een beperking

Hoe zet je technologie verantwoord in?

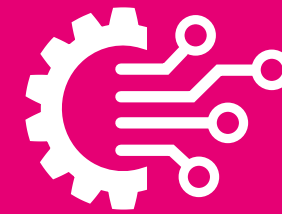
Belangrijke waarden

- kwaliteit van zorg
- autonomie
- efficiëntie
- gezondheid
- plezier
- betrouwbaarheid
- privacy

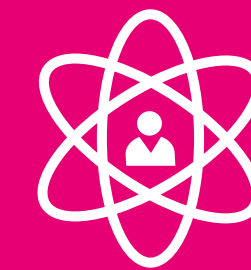
Voorbeelden bij de drie domeinen

Voorbeelden van thema's binnen de domeinen Technologie, Omgeving en Mens waarbij je concreet iets kan doen om meer rekening te houden met belangrijke waarden bij het ontwerp en gebruik van een technologie.

Technologie

- **Ontwikkeling van de technologie**
Bijvoorbeeld door deze meer gebruiksvriendelijk te maken of te personaliseren
- **Input in de technologie**
Bijvoorbeeld het soort recepten voor de maaltijden (Kookapp), interventies om spanning/stress te verminderen (SignaLeren), activiteiten die de robot aanbiedt (SARA)
- **Output uit de technologie**
Bijvoorbeeld opslag en gebruik van data die de technologie verzamelt

Omgeving

- **Richtlijnen** voor gebruik van de technologie
- **Training en ondersteuning** voor gebruik van de technologie
- **Beleid/afspraken** over gebruik van de technologie
- **Aanpassen van de fysieke omgeving** waarin de technologie wordt gebruikt. Bijvoorbeeld afgeschermd hoekje wanneer SARA gebruikt wordt voor beeldbellen met naasten

Mens

- **Integreren van het gebruik** van de technologie in de dagelijkse zorgpraktijk
- **Aanpassing van gedrag** van zorgmedewerkers, door:
 - Niet meer doen. Bijvoorbeeld dingen 'loslaten' om de cliënt meer eigen regie te geven
 - Blijven doen. Bijvoorbeeld face-to-face contact
 - Erbij doen. Bijvoorbeeld momenten inplannen om het gebruik van de technologie te evalueren